

ESTILS

El cansament moral: una epidèmia actual?

Els esdeveniments negatius ens aclaparen i saturen perquè s'afegeixen a les exigències del ritme de vida actual. El resultat és un enorme desgast emocional: el que els autors d'aquest llibre (publicat per Angle), Jaume Soler i M. Mercè Conangla, anomenen "el cansament moral". Per

afrontar-ho, deu persones referents com a models inspiradors que evidencien que la proposta del llibre és possible. Els lectors trobaran deu antidòts en forma de valors-acció per protegir-se d'aquesta epidèmia i millorar la seva qualitat ètica i emocional.

Dag Hammarskjöld: contra la desolació del present

Secretari General de Nacions Unides i Premi Nobel de la Pau va deixar també un ric llegat espiritual

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

Política i religió sovint espanten quan van de la mà. L'anomenada separació de poders s'exigeix precisament per no atiar encara més el foc. Però, és possible una altra relació, sense aquesta necessitat de separació, enfortint-ne encara més el vincle? ¿Una religió i una política allunyades del poder per esdevenir el que sempre haurien de ser: servei? ¿Nodrir les comunitats enlloc d'assecar-les i dividir-les? ¿Una política i una religió properes a les persones, brollant des de dins, al marge de conceptes mentals poc aplicables a la pràctica diària?

Un testimoni encara viu

El llac entre religió i política s'envolta de decència gràcies a noms com Dag Hammarskjöld. Sense entrar en sectarisme, partidisme ni proselitisme, sinó en la senzilla i sò-

lida, complexa alhora, capacitat de rebre i estimar. No sempre els personatges públics ens permeten veure més enllà de la seva carcassa, d'aquella construcció externa d'encisos i desencerts. "Pobre el que s'enamora de la pròpia imatge tal com la dibuixa l'opinió durant la lluna de mel de la seva vida pública", va escriure Hammarskjöld en ple auge de la seva carrera professional. L'alternativa? "No pesar sobre la terra. No pesar". La lleugeresa no entén de poders, es filtra per les esclertes i s'obre a l'altre, sense recança. Impropri, per poc comú, d'algú que va ser fill de primer ministre i a la vegada ministre sense cartera del gabinet suec i, finalment, Secretari General de Nacions Unides des del 1953 fins a la seva mort vuit anys després. Com ocupar càrrecs tan determinants i alhora no voler pensar, donar-se als altres i desfer-se de tota pretensió? Com posar sobre la taula una pràctica interior, silenciosa, en un marc de constant brogit, més encara quan s'està al capdavant

Relacions
La seva obra mostra el vincle íntim entre política i devoció espiritual

FIRMA FOTO

d'unes Nacions Unides més desunides que mai, en plena Guerra Freda i vivint el complex procés de descolonització? "Conservar el silenci interior enmig de l'aldarull. Roman- dre accessible, tranquil, como un humus humit a les terres fèrtils, on cau la pluja i germina el blat, per molts que siguin els que, a l'àrida llum del dia, trepitgin els camps aixecant polseguera."

La clau per no separar poders, dèiem, és desentendre's del poder; Hammarskjöld entenia el servei en el seu sentit profund, primer, en aquell espai on política i religió s'entrellacen fructíferes, abans de poder-se per les ansies de qualsevol. Allà on encara no s'anomenen ni religió ni política, sinó relació, compromís, possibilitat i agraïment.

"L'experiència mística, sempre aquí i ara, en la llibertat que es confon amb l'allunyament, en un silenci que neix de la calma. Però aquesta llibertat és una llibertat en acció, aquesta calma és una calma entre éssers humans. El misteri és realitat constant per a qui, en el món, és lliure d'ell mateix; realitat en la tranquil·la maduresa, sota l'acollidora espera de l'acceptació", apunta Hammarskjöld. Autor d'un sol llibre, publicat dos anys després de la seva mort, va reunir-hi fragments en prosa i vers a manera d'un diari nodrit d'intenses lectures espirituals (Eckhart, Joan de la Creu, salms) i d'escriptors contemporanis (Melville, T. S. Eliot, Ibsen, Hesse, Saint-John Perse, varis poetes suecs). Llibre de lent procés, escrit al llarg de trenta-sis anys, es-

L'espiritualitat dels ateu

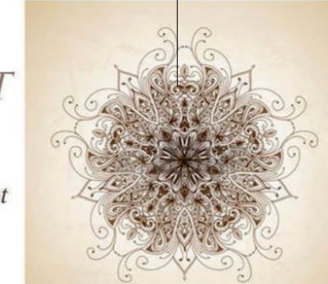
Francesc Torradeflot imparteix aquest curs durant sis dijous, de 19:30 a 21:00 h, a partir del 5 de novembre al CETR, c/ Rocafort 234 de Barcelona. L'ateisme ofereix una forta vivència espiritual que suposa la negació de les imatges que es fan de Déu. Es parlarà d'autors com Spinoza, Marx, Nietzsche, Freud o Orwell.

SEMINARI

L'ESPIRITUALITAT DELS ATEUS

a càrrec de Francesc Torradeflot

Del 5 de novembre al 10 de desembre

La cita de la setmana

"Plàcidament em lliuro a l'harmonia del benigne context. Res no m'encela. L'amor que avui em plau navega a vela suaument impulsat pel ventjol!"

Pilar Cabot

Els arbres fruiters i la fi del món

Opinió

EULÀLIA FANAR
INVESTIGADORA EN TEMES DE GÈNERE I CONFLICTE

Si passem per la ciutat alemanya de Wittenberg encara podem veure l'anomenat "roure de Luter", lloc on Martí Luter va cremar, a finals de 1520, el codi de dret canònic, la butlla papal que amenaçava amb l'excomunió i els escrits dels seus detractors. Diuen que el roure no és l'original, però són moltes les llegendes que envolten Luter i els arbres. A la dècada de 1940 va aparèixer una cita apòcrifa de Luter que des de llavors es repeteix sovint: "Si veig que el món està a punt de sucumbir, plantaré un pomer al jardí". Aquesta cita, que es desconeix d'on sorgeix i perquè es va atribuir a Luter, sintetitza una forma d'entendre la vida. Política i religió, enteses com esferes complementàries del món tangible i intangible. És, a més, un volgut cant al diàleg interreligiós, ja que en el món islàmic aquesta cita és ben coneguda i repetida en la versió semita del desert: "Si teniu un planter de palmera i s'anuncia la fi del món, planteu-

Manament
Ja sigui una palmera o un pomer, el que se'n diu és que cal respectar el cicle de la vida encara que sonin les trompetes del Judici Final

lo". Aquest manament es transmet de generació en generació des de fa 1400 anys emmarcat en el context dels hadisos, que són les dites i gestes del profeta Muhàmmad.

Ja sigui una palmera o un pomer, el que se'n diu no deixa lloc a dubtes: cal respectar el cicle de la vida encara que sonin les trompetes del Judici Final. Un cicle de la vida que va més enllà de nosaltres com espècie: arbres que donen fruits com qui dona almoïna. Accions polítiques de tint religiós, o dictàmens religiosos de tint polític, el fet és que ens allunyem de dogmes i d'una teoria rebucada per anar a parar al terreny fèrtil de la pràctica. De l'aquí i ara. El bé comú dels arbres fruiters, de la seva ombra, engranatge de la biodiversitat de la que formem part. Oblidar-ho, ja sigui en nom de Déu o dels ideals, és arribar a la fi d'un món sense haver-hi plantat res de bo. —

FIRMA FOTO

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous
I la setmana que ve:
Quan l'ús de la dreta i l'esquerra no és indiferent

Equilibri

Sovint a les palpen-tes, xop de solitud, diuen que era capaç de treballar vint hores seguides durant setmanes quan les circumstàncies ho demanaven. Desitjós de pau -el premi Nobel de la Pau li van concedir de manera pòstuma-, estava compromès en els processos de descolonització que tot just s'iniciaven. De fet, la seva mort encara no està aclarida: un accident d'avió al Congo va deixar oberta una possible maniobra se-

su significat enlloc de quedar-se en el seu cantó polític -exterior- o espiritual -interior-, si aquests límits fossin tan fàcils de copsar com d'escriure. I llegim mitjançant la ploma condensada de Hammarskjöld: "Déu no mor el dia en què ja no creiem en un déu personal, però nosaltres morim el dia en què la vida ja no és transfigurada per la llum del miracle sempre renovat, que té la font més enllà de tota raó".

Poc abans de morir, en el seu llibre blanc de diàleg amb ell mateix, escriu: "Viure submergit en aquell pesat fluid de baixesa humana: baixesa en els seus coneixements, en els seus sentiments i en les seves aspiracions. Vigila un perill doble: el d'ofegar-te i el de su- rar, ja sigui enfonsant-te fins a acceptar viure sota la clara superfície de la humanitat, ja sigui conservant el teu nivell en el buit de la "superioritat". Veritablement, fins i tot en aquesta situació, l'amor, la paciència, l'equitat i la humilitat són ja condicions de la pròpia salvació". I és amb aquest equilibri constant que Hammarskjöld va incidir en la política internacional i en les esferes més subtils de l'esperit humà.